

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

25 กันยายน 2538

เรียน ผู้จัดการ

บริษัทที่ปรึกษาทางการเงิน

ที่ กต.จ.(ว) 1167/2538 เรื่อง การออกบัตรเงินฝาก และ FRN เพื่อการระดมทุน

เนื่องจากที่ผ่านมามีสถาบันการเงินและบริษัททั่วไปออกบัตรเงินฝาก หรือ FRN (floating rate note) เสนอขายทั้งในประเทศและต่างประเทศ แต่สถาบันการเงินและบริษัทแต่ละแห่ง ยังมีความเข้าใจไม่ตรงกันว่า บัตรเงินฝากหรือ FRN นั้นถือเป็นหุ้นหรือไม่ จึงทำให้มีวิธีการปฏิบัติ ในการออกตราสารดังกล่าวแตกต่างกัน

สำนักงานจึงขอส่งเอกสารสรุปแนวทางการพิจารณาในเรื่องข้างต้นมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นายเอกกมล ศิริวัฒน์
(นายเอกกมล ศิริวัฒน์)

เลขาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปแนวทางการตีความการออกตราสารแห่งหนึ่งที่อาจเข้าข่ายเป็นหุ้น

ฝ่ายจดทะเบียนหลักทรัพย์

โทร. 252-3223 ต่อ 1434

สรุปแนวทางการตีความการออกตราสารแห่งนี้อาจเข้าข่ายเป็นหุ้นกู้

โดยที่นิยามของคำว่า "หุ้นกู้" ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 หมายความว่า "ตราสารแห่งหนึ่งไม่ว่าจะเรียกชื่อใดที่แบ่งเป็นหน่วย แต่ละหน่วยมีมูลค่าเท่ากัน และกำหนดประโยชน์ตอบแทนไว้เป็นการล่วงหน้าในอัตราเท่ากันทุกหน่วย โดยบริษัทออกให้แก่ผู้ให้กู้ยืม เงินหรือผู้ซื้อ เพื่อแสดงสิทธิที่จะได้รับ เงินหรือผลประโยชน์อื่นของผู้ถือตราสารดังกล่าว แต่ไม่รวมถึงตัวเงิน"

ดังนั้น การออกตราสารแห่งหนึ่งที่เข้าข่ายเป็นหุ้นกู้จึงต้องมียอดประกอบที่ครบถ้วนดังต่อไปนี้

- (1) เป็นตราสารแห่งหนึ่งไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร
- (2) เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืม ดังนั้น นิติสัมพันธ์ระหว่างบริษัทที่ออกหุ้นกู้กับผู้ซื้อหุ้นกู้จึงเกิดขึ้นตามสัญญากู้ยืมเงิน
- (3) แบ่งออกเป็นหน่วย โดยแต่ละหน่วยมีมูลค่าเท่ากันและได้รับประโยชน์ตอบแทนที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในอัตราเท่ากันทุกหน่วย

จากองค์ประกอบข้างต้นมีแนวทางการพิจารณาตีความว่า บัตรเงินฝาก และ FRN เป็นหุ้นกู้หรือไม่ ดังนี้

1. บัตรเงินฝากตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 หมายความว่า "ตราสารซึ่งเปลี่ยนมือได้ที่ธนาคารพาณิชย์ออกให้แก่ผู้ฝากเงิน เพื่อเป็นหลักฐานการรับฝากเงิน และเพื่อแสดงสิทธิของผู้ทรงตราสารที่จะได้รับ เงินฝากคืน เมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ โดยจะมีการกำหนดดอกเบี้ยไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้" จากความหมายข้างต้น บัตรเงินฝากจึงเป็นตราสารแห่งหนึ่งที่ธนาคารพาณิชย์ออกให้แก่ผู้ฝากเงิน เพื่อ เป็นหลักฐานการรับฝากเงิน นิติสัมพันธ์ระหว่างธนาคารพาณิชย์กับผู้ฝากเงินจึงเกิดขึ้นตามสัญญาฝากทรัพย์ มิใช่สัญญากู้ยืมเงิน ฉะนั้น บัตรเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ออก เพื่อ เป็นหลักฐานแห่งการรับฝากเงินตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ จึงไม่ใช่หุ้นกู้ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ

แนวทางการพิจารณาข้างต้นครอบคลุมไปถึงการออกบัตรเงินฝากที่มีลักษณะไม่ครบถ้วนตามมาตรา 9 ตรี แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ และบัตรเงินฝากที่ออกในต่างประเทศซึ่งอาจไม่ใช่บัตรเงินฝากตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ฯ ด้วย เนื่องจากตราสารดังกล่าวยังถือเป็นหลักฐานการรับฝากเงินของธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือจากการออกบัตรเงินฝาก และนิติสัมพันธ์ตามตราสารดังกล่าวยังเป็น เรื่องสัญญาฝากทรัพย์ มิใช่สัญญากู้ยืมเงิน

2. การออกบัตรเงินฝาก CD NCD หรือ FRCD ของบริษัทเงินทุน อาจพิจารณาได้ เช่นเดียวกับกรณีของธนาคารพาณิชย์ในข้อ 1 กล่าวคือ หากเป็นการออกบัตรเงินฝากหรือหลักฐานการรับฝากเงินที่อยู่ในขอบเขตธุรกิจที่บริษัทเงินทุนสามารถทำได้ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522 คราसारแห่งหนึ่งที่อยู่นั้นก็จะเป็นหุ้นกู้ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

3. ในกรณีที่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุน ประสงค์จะออกตราสารแห่งหนึ่งที่มีลักษณะตามข้อ 1 แม้จะใช้ชื่อตราสารนั้นว่า บัตรเงินฝาก CD NCD หรือ FRCD ก็ถือว่าบริษัทดังกล่าวออกหุ้นกู้ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพราะบริษัทดังกล่าวไม่มีกฎหมายเฉพาะมารองรับให้ออกตราสารแห่งหนึ่งที่เป็นหลักฐานการรับฝากเงินได้ เช่นกรณีของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุน

4. FRN เป็นตราสารแห่งหนึ่งประเภทหนึ่งเพื่อกู้ยืมเงินจากผู้ลงทุน และถ้าการออก FRN ไม่ว่าจะ เป็นในประเทศหรือต่างประเทศมีการแบ่งเป็นหน่วยที่เท่ากัน ให้ผลตอบแทนต่อหน่วยที่เท่ากัน ก็ถือว่า FRN เป็นหุ้นกู้ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนทวีคูณของการซื้อขาย FRN ไว้ ก็ถือเป็นการแบ่ง FRN เป็นหน่วยที่เท่ากันแล้วตามนิยามของหุ้นกู้ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาข้างต้นอาจแตกต่างไปหาก FRN ที่เสนอขายนั้นมีลักษณะพิเศษอื่นใดที่ทำให้ไม่เป็นไปตามนิยามของหุ้นกู้ตามปกติ ในกรณีเช่นนี้ผู้ประสงค์จะออก FRN ดังกล่าวควรจะขอหารือกับสำนักงานก่อนเป็นรายการก่อนที่จะเสนอขาย

5. ในกรณีที่บริษัทกู้ยืมเงินด้วยวิธีการออกตราสารแห่งหนึ่งให้แก่ผู้ให้กู้ยืม โดยตราสารแห่งหนึ่งดังกล่าวมีการแบ่งออกเป็นหน่วย แต่ละหน่วยมีมูลค่าไม่เท่ากัน หรือประโยชน์ตอบแทนที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในแต่ละหน่วยก็ไม่เท่ากัน ตราสารแห่งหนึ่งดังกล่าวจะไม่เข้าลักษณะตามนิยามของหุ้นกู้ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 อย่างไรก็ตาม หากการออกตราสารแห่งหนึ่งที่แบ่งออกเป็นหน่วยแบบไม่เท่ากันนั้น มีลักษณะเป็นการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การออกหุ้นกู้ ตราสารดังกล่าวจะถูกถือ เป็นหุ้นกู้ เช่น ตราสารแห่งหนึ่งที่เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินที่แบ่งออกเป็นหน่วย โดยแต่ละหน่วยมีมูลค่าต่างกันเพียงเล็กน้อย แต่ผู้กู้ยืมกำหนดให้มีการชำระราคาแต่ละหน่วยในมูลค่าที่เท่ากัน หรือตราสารแห่งหนึ่งที่เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินที่แบ่งออกเป็นหน่วย โดยแต่ละหน่วยมีมูลค่าไม่เท่ากัน แต่ผู้กู้ยืมกำหนดให้ผู้ให้กู้ซื้อตราสารแห่งหนึ่งนั้น ควบกันคราวละมากกว่า 1 ฉบับ ซึ่งเมื่อรวมมูลค่าของตราสารที่ต้องซื้อควบกันในแต่ละคราวแล้ว มีมูลค่าเท่ากัน เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

25 กันยายน 2538